

лимфоузел слегка бугристый, левый гладкий. Консистенция органов умеренно упругая, цвет бледно-розовый. Длина левого лимфоузла составляет $1,1 \pm 0,06$ см, ширина - $0,5 \pm 0,10$ см, толщина - $1,1 \pm 0,15$ см. Длина правого - $1,13 \pm 0,02$ см, ширина - $0,3 \pm 0,9$ см и толщина - $1,1 \pm 0,15$ см. Абсолютная масса правого лимфоузла несколько больше - $80,3 \pm 2,52$ мг, левого - $53,3 \pm 2,51$ мг.

Из вышеизложенного следует, что незначительная разница в морфометрических показателях левого и правого лимфатических узлов нутрий, при завершении жизненного цикла, позволяет предполагать об активной их функции в иммунной системе и в данном возрасте.

УДК 633.853.494“324”:631.51(476)

СТРУК Л.Ю., ЧЭРНЭЛЬ А.Г., студэнты

Навуковы кіраўнік **ТАРАНДА М.І.**, канд.біял.навук, дацэнт
УА “Гродзенскі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт”, г. Гродна,
Рэспубліка Беларусь

УПЛЫЎ АПРАЦОЎКІ ГЛЕБЫ НА ЯЕ МІКРАФЛОРУ І ЎРАДЖАЙНАСЦЬ АЗІМАГА РАПСУ

У 2010 годзе на вопытным полі УА “ГДАУ” распачаты даследаванні ўплыву розных прыёмаў апрацоўкі глебы ў севазвароце на ўтрыманне ў ёй асноўных груп мікраарганізмаў і ўраджайнасць культур. Вопыты з трэцяй культурай севазвароту, якой аказаўся азімы рапс, праводзіліся ў 2012-2014 гг. Як і пад папярэднія культуры (аднагадовыя травы і азімую трыцікале) вывучаліся тры варыянты асноўнай апрацоўкі глебы: традыцыйная $L_{5-7}V_{20}$, плиткая $L_{5-7}D_{10-12}$, чызельная $Ч_{10-12}Ч_{20}$, дзе L-лушчэнне, V-ворыва, D-дыскаванне, Ч-чызеляванне. Дадаткова ў кожным варыянце апрацоўкі глебы пад азімы рапс былі выкарыстаны два дыскаванні на глыбіню 10-12 см. Угнаенні ва ўсе варыянты ўносіліся аднолькава.

Глеба для ўліку мікрафлоры адбіралася з глыбіні 0-20 см у дзень уборкі культуры: у 2013 годзе – 19 ліпеня, у 2014 – 17 ліпеня. Пасеў рабілі на пажыўныя асяроддзі МПА, КАА і Сабура з развядзенняў: $1/10000$ для ўліку бактэрыяў, $1/1000$ – актынаміцэтаў і $1/100$ – плесневых грыбоў. У 2014 годзе ў глебе варыянтаў лепш развіваліся бактэрыі і актынаміцэты ў 2,93 і 1,29 раз адпаведна. Плесневых грыбоў наадварот было больш у 2013 годзе ў 2,76 раз. З групы актынаміцэтаў мы ўлічвалі толькі прадстаўнікоў сям’і Streptomycetaceae, калоніі якіх адрозніваюцца ад бактэрыяў наяўнасцю паветранага міцэлію.

Пры замене ў севазвароце традыцыйнай апрацоўкі ($L_{5-7}V_{20}$) на плиткую ($L_{5-7}D_{10-12}$), сярэдняя колькасць кожнай групы мікраарганізмаў на дзень уборкі ўраджаю вырасла: бактэрыяў з $15,8 \times 10^6$ да $21,9 \times 10^6$, актынаміцэтаў з $3,2 \times 10^5$ да $4,3 \times 10^5$, плесневых грыбоў з $22,4 \times 10^3$ да $25,7 \times 10^3$. Пастаяннае выкарыстанне ў трох палях севазвароту розна глыбіннай чызельнай апрацоўкі ($Ч_{10-12}Ч_{20}$) зменшыла колькасць бактэрыяў да $14,3 \times 10^6$, колькасць актынаміцэтаў аказалася на такім жа ўзроўні, як і пры плиткай апрацоўцы - $4,3 \times 10^5$. Чызельная

апрацоўка была найбольш спрыяльнай для развіцця грыбоў. Па сярэднім паказчыку за два гады ў 1 г глебы іх утрымлівалася 29×10^3 .

Улік ураджайнасці азімага рапсу паказаў, што на ўсіх варыянтах асноўнай апрацоўкі глебы ў першы год даследаванняў ураджайнасць яго была нязначна ніжэй, чым у другі. Максимальная ўраджайнасць рапсу ў сярэднім за два гады атрымана пры традыцыйнай апрацоўцы глебы - 35,8 ц/га, на другім месцы па ўраджайнасці была чызельная апрацоўка - 33,1 ц/га, на трэцім плытка - 27,4 ц/га. Павелічэнне колькасці мікрафлары ў глебе выклікала зніжэнне ўраджайнасці азімага рапсу.

УДК 619:614.48:636.934.57

СЫСА С.А., магистрант

Научный руководитель **ВЕЛИКАНОВ В.В.**, канд. вет. наук, доцент

УО «Витебская ордена «Знак Почета» государственная академия ветеринарной медицины», г. Витебск, Республика Беларусь

ПРОФИЛАКТИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЭНТЕРОСОРБЕНТА ПРИ ТОКСИЧЕСКОЙ ГЕПАТОДИСТРОФИИ У ПОРОСЯТ

В условиях свиноводческих комплексов широкое распространение имеют заболевания органов пищеварительной системы у животных. Высокая смертность молодняка при этих болезнях, затраты на проведение лечебно-профилактических мероприятий и потери продуктивности животных наносят предприятиям большой экономический ущерб.

Целью наших исследований явилось испытание профилактической эффективности энтеросорбента из природного сырья в отношении одной из наиболее распространенных болезней поросят-отъемышей – токсической дистрофии печени. Для проведения эксперимента было сформировано 3 группы здоровых поросят по 30 животных в возрасте 1,5-2 месяца с массой 15-17 кг. Поросятам 1-й группы задавали энтеросорбент в дозе 0,3 г/кг массы 1 раз в день на протяжении 14 дней. Животным 2-й группы применяли комплекс препаратов «Полибром» и «Ацидокс» по 0,3 г/кг на 1 животное курсом также 14 дней (способ профилактики, используемый в хозяйстве). Поросятам 3-й группы специфических препаратов не задавалось, они служили контролем. Животные всех групп находились в аналогичных условиях кормления и содержания. В процессе эксперимента было установлено, что по окончании эксперимента в 1-й группе животных у 2-х поросят проявились признаки токсической гепатодистрофии, во 2-й - у 4-х, пало 3 животных. В контрольной группе - у 18-ти животных, пало 9 поросят. У павших животных при патологоанатомическом вскрытии отмечались морфологические изменения желудка, кишечника и печени. В сыворотке крови поросят 2-й и 3-й групп наблюдалось некоторое повышение холестерина и глюкозы, что свидетельствует о начале нарушения желчеотделения и синтеза гликогена. Динамика роста активности АлАТ, АсАТ и уровня общего билирубина за период с начала опыта и до 14-го дня